

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ
01008, м.Київ, вул..М.Грушевського,5

18 лютого 2016 р.

№ 133/338

**Міністру економічного розвитку і
торгівлі України**

Айварасу Абромавичусу

Депутатське звернення

Шановний Айварасе!

До мене, як народного депутата України, звернувся голова Авангардівської селищної ради С.Г. Хрустовський з проханням надати роз'яснення деяких положень Закону України «Про ринок природного газу» від 09.04.2015 № 329-VIII.

Прошу Вас, шановний **Айварасе**, розглянути звернення та надати відповідь по суті мені та заявникам у строки, встановлені Законом України «Про статус народного депутата України».

Копія листа заявника додається.

З повагою,
Народний депутат України

В.О. Гуляєв
(повідч. № 338)

02

104

УКРАЇНА

**АВАНГАРДІВСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
ОВІДІОПОЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

вул. Добрянського, 26, смт. Авангард, Овідіопольський район, Одеська область, 67806
т. 707-15-70, 707-15-51, 740-18-76 e-mail: avangard_xryst@meta.ua

11.02. 2016 р. № 74

на № _____ від _____

**Народному депутату
України
Гуляєву В.О.**

Шановний Василю Олександровичу!

Станом на 2016 рік в сфері проведення процедур закупівлі природного газу органами місцевого самоврядування виникла напружена ситуація.

В результаті ухвалення Верховною Радою України Закону України «Про ринок природного газу» від 09.04.2015 р. № 329 змінене нормативно-правове регулювання суспільних відносин у сфері постачання природного газу. Однак, в період з дати ухвалення Закону (09.04.2015 р.) до дати вступу його в дію (01.10.2015 р.) центральними органами державної виконавчої влади – Кабінетом Міністрів України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг не вжиті необхідні дії з приведення власних нормативно-правових актів у відповідність із Законом України «Про ринок природного газу». Означена ситуація призвела до нижчевикладеного.

З 01.10.2015 р. відносини у сфері постачання природного газу для опалення регулюються Законом України «Про ринок природного газу» від 09.04.2015 р. № 329 (надалі за текстом – Закон № 329).

Відповідно до п. 27) ч. 1 ст. 1 Закону № 329 **постачальник** природного газу – це суб'єкт господарювання, який на підставі **ліцензії** здійснює діяльність із постачання природного газу.

А згідно п. 28) ч. 1 ст. 1 Закону № 329 **постачання** природного газу – це господарська діяльність, що **підлягає ліцензуванню** і полягає в реалізації природного газу безпосередньо споживачам на підставі укладених з ними договорів.

Відповідно до п. 37) ч. 1 ст. 1 Закону № 329 **споживач** – це фізична особа, фізична особа - підприємець або юридична особа, яка отримує природний газ на підставі договору постачання природного газу з метою використання для власних потреб, а не для перепродажу, або використання в якості сировини.

Згідно ст. 9 Закону № 329 господарська діяльність на ринку природного газу, пов'язана з <...> **постачанням природного газу, провадиться за умови отримання відповідної ліцензії.**

Відповідно до ст. 12 Закону № 329 постачання природного газу здійснюється відповідно до договору, з постачальником. Постачання природного газу на підставі типового договору здійснюється тільки побутовим споживачам. Для постачання газу юридичним особам застосування типового договору не передбачено, тобто такий договір розробляються безпосередньо його сторонами, але повинен містити суттєві умови, визначені Законом № 329.

Однією з відмінностей Закону № 329 від попереднього Закону України «Про засади функціонування ринку природного газу» від 08.07.2010 р. № 2467 є те, що постачання природного газу здійснюється **за цінами, що вільно встановлюються між постачальником та споживачем**, крім випадків, передбачених цим Законом. В Законі № 329 не застосовуються поняття постачання газу за «регульованим» або «нерегульованим» тарифами.

Однак, станом на 10.02.2016 рік діє постанова Кабінету Міністрів України «Про забезпечення споживачів природним газом» від 27.12.2001 р. № 1729.

Відповідно до пп. 2) п. 2 Постанови реалізація природного газу здійснюється для задоволення потреб **установ та організацій, які фінансуються з державного і місцевих бюджетів**, - суб'єктами господарювання, що мають ліцензію на постачання природного газу за **регульованим тарифом**.

Цією ж Постановою затверджений Порядок забезпечення споживачів природним газом. Згідно п. 9 Порядку **постачальниками** природного газу **можуть бути суб'єкти** господарської діяльності, **які** в установленому порядку **отримали ліцензію** на постачання природного газу.

Постановою НКРЕКП від 12.01.2015 р. № 9 затверджені Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з постачання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ **за регульованим тарифом**. Означені ліцензійні умови затверджені до прийняття Закону № 329, який, як зазначено вище, вже не передбачає постачання газу за регульованим або нерегульованим тарифом.

При цьому, в ч. 2 ст. 9 Закону № 329 зазначено, що ліцензійні умови провадження господарської діяльності на ринку природного газу, пов'язаної з його транспортуванням, розподілом, зберіганням, наданням послуг установки

LNG, постачанням природного газу, затверджуються Регулятором (НКРЕКП) після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства.

Станом на 10.02.2016 р. в Україні діють:

- Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з постачання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ за нерегульованим тарифом, затверджені Постановою Національної комісії регулювання енергетики України від 13.01.2010 р. № 10, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 15 січня 2010 р. за N 27/17322;
- Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з постачання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ за регульованим тарифом, затверджені Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 12.01.2015 р. № 9, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 16 березня 2015 р. за № 289/26734.

Нові Ліцензійні умови відповідно до ч. 2 ст. 9 Закону № 329 не затверджені.

Відповідно, станом на 10.02.2016 р. учасники ранку газу діють на підставі ліцензій, виданих в межах наведених вище ліцензійних умов.

Правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади визначаються Законом України «Про здійснення державних закупівель» від 10.04.2014 р. № 1197 (надалі за текстом – Закон № 1197).

Відповідно до ч. 1 ст. 2 Закону № 1197 цей Закон застосовується до всіх замовників та закупівель товарів, робіт та послуг за умови, що вартість закупівлі товарів, послуг дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень, а робіт - 1 мільйон 500 тисяч гривень.

Згідно ст. 3 Закону № 1197 закупівлі здійснюються за такими принципами: добросовісна конкуренція серед учасників; максимальна економія та ефективність; відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель; недискримінація учасників; об'єктивна та неупереджена оцінка пропозицій конкурсних торгів; запобігання корупційним діям і зловживанням; вільного переміщення товарів; свободи надання послуг.

Відповідно до ч. 1 ст. 12 Закону № 1197 закупівля може здійснюватися шляхом застосування однієї з таких процедур: 1) відкриті торги; 2) двоступеневі торги; 3) запит цінових пропозицій; 4) попередня кваліфікація учасників; 5) переговорна процедура закупівлі.

Відповідно до ст. 20 Закону № 1197 відкриті торги є основною процедурою закупівлі. Під час проведення процедури відкритих торгів пропозиції конкурсних торгів мають право подавати всі зацікавлені особи.

Відповідно до особливостей закупівлі природного газу територіальними громадами для опалення власних об'єктів інфраструктури застосування для

цієї мети процедур двоступеневих торгів (ст. 33), запиту цінових пропозицій (ст. 35), попередньої кваліфікації (ст. 37) неможливо.

Враховуючи особливості ринку послуг із постачання газу (до 01.10.2015 р.) закупівля послуг газопостачання на 2015 р. проводилась за переговорною процедурою, так як в силу технічних та організаційних причин постачання природного газу в межах областей (як адміністративно-територіальних одиниць) здійснювали підприємства-монополісти.

Реалізуючи приписи Закону України «Про засади функціонування ринку природного газу» щодо відокремлення функцій з розподілу та постачання природного газу були створені спеціалізовані юридичні особи для надання послуг із постачання газу. Означені особи на підставі Ліцензійних умов, зокрема щодо постачання газу за регульованим тарифом, отримали відповідні ліцензії. Згідно додатку до листа НКРЕКП від 09.07.2015 р. № 6697/16/61-15 в межах однієї області функціонує один такий ліцензіат. Щодо Одеської області та м. Одеси – це ТОВ «Одесагазпостачання». Таке визначення постачальника відповідає пп. 1) п. 3.1 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ за регульованим тарифом. Посилання на норми цих Ліцензійних умов обумовлені дією в даний час Постанови КМ України від 27.12.2001 р. № 1729, якою, як зазначено вище, встановлені умови постачання природного газу юридичним особам, що фінансуються з державного або місцевого бюджетів – за регульованим тарифом.

Відповідно до ч. 5 ст. 28 Закону № 1197 основним критерієм оцінки пропозиції учасника конкурсних торгів є запропонована ним ціна товарів/робіт.

Перше ніж перейти до питання, що стало підставою для звернення, необхідно підсумувати наступне:

- 1) відповідно до Закону України «Про ринок природного газу» № 329 від 09.04.2015 р. постачання газу для потреб юридичних осіб здійснюється **за цінами, що вільно встановлюються між постачальником та споживачем**;
- 2) відповідно до Закону № 329 постачання природного газу є господарською діяльністю, що підлягає ліцензуванню;
- 3) після прийняття Закону № 329 (09.04.2015 р.) та до 10.02.2016 р. Ліцензійні умови, що відповідають ст. 9 Закону № 329, не затверджувались;
- 4) учасники газового ринку України, в тому числі постачальники газу, діють на підставі ліцензій, отриманих згідно Ліцензійних умов або від 13.01.2010 р. (постачання за нерегульованим тарифом), або від 12.01.2015 р. (постачання за регульованим тарифом);
- 5) станом на 10.02.2016 р. є чинною Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 р. № 1729, що встановлює можливість постачання природного газу юридичним особам, що фінансуються з місцевого бюджету, виключно за регульованим тарифом;

б) Ліцензійні умови від 12.01.2015 р. щодо постачання природного газу за регульованим тарифом:

- а) встановлюють чіткі вимоги щодо території провадження господарської діяльності, та забороняють здійснювати постачання на території, що не передбачена ліцензією;

- б) забороняють постачання на одній території одночасно двома або більше ліцензіатами;

- в) встановлюють чіткі цінові межі для ліцензіата щодо вартості газу, що постачається.

7) Законом України «Про здійснення державних закупівель» від 10.04.2014 р. № 1197 встановлені принципи свободи участі учасників у процедурах закупівель та заборони встановлювати замовником дискримінаційних умов для учасників.

В 2015 р. Мінекономрозвитку та Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг вживались спроби надати роз'яснення з питань застосування норм законів України «Про засади функціонування ринку природного газу», «Про ринок природного газу». Роз'яснення були надані в листах від 16.07.2015 р. № 3302-05/23226-06, від 01.12.2015 р. № 3302-05/40083-06 (Мінекономрозвитку), від 09.07.2015 р. № 6697/16/61-15 (НКРЕКП). Однак, надані роз'яснення не є достатніми та не надають відповіді, що виникають під час проведення процедур закупівлі послуг із постачання природного газу.

На підставі викладеного, керуючись ст. ст. 10, 16 Закону України «Про статус народного депутата України» просимо Вас звернутись із депутатським зверненням до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг щодо надання ними офіційних роз'яснень з наступних питань:

1) яким чином повинні враховуватись і чи повинні взагалі враховуватись замовниками-органами місцевого самоврядування Одеської області (організаторами закупівель) умови ліцензій на постачання природного газу, які надаються учасниками процедури закупівлі на підставі Ліцензійних умов, затверджених до прийняття Закону України «Про ринок природного газу»? В яких межах повинна враховуватись ліцензія учасника, чи вона повинна сприйматись виключно за фактом свого існування, незалежно від встановлених в ній умов провадження господарської діяльності?

2) чи можливо допускати до участі у процедурі закупівлі постачальників, що мають ліцензії на право постачання газу в іншій області, ніж Одеська?

3) чи буде розглядатись участь такого учасника у закупівлі, право на яку йому надане ст. 3 Закону № 1197, як порушення ліцензійних умов провадження господарської діяльності та чи не призведе укладання договору з таким учасником до визнання договору недійсним з цих обставин?

4) чи не буде розглядатись відмова у допущенні до участі у процедурі закупівлі учасника, ліцензією якого територія діяльності визначена іншою, ніж Одеська область, як застосування до нього дискримінаційних умов?

5) чи повинні враховуватись органами місцевого самоврядування в 2016 р. норми Постанови Кабінету Міністрів України «Про забезпечення споживачів природним газом» від 27.12.2001 р. № 1729?

6) чи є дискримінаційною умовою з боку органів місцевого самоврядування Одеської області проведення закупівлі природного газу за вільними цінами для ТОВ «Одесагазпостачання», як спеціально створеної юридичної особи для постачання природного газу на території Одеської області за регульованим тарифом та яке є єдиним таким ліцензіатом на території Одеської області, але згідно умов ліцензії не має права здійснювати на території Облaсті постачання газу за іншими цінами?

З повагою,
селищний голова

С.Г. Хрустовський